

**Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet:
Náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku**

1.

Názov predmetu	Náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Deviaty
Škola (názov, adresa)	Základná škola Martina Kukučina, SNP 1199/36, 02601 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Iné	Štátna škola

2. Charakteristika predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v nižšom strednom vzdelávaní plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom. Žiaci sa hlbšie oboznámia s dejinným vývojom evanjelickej cirkvi na Slovensku v 20. storočí od vzniku ČSR, cez obdobie 2. svetovej vojny a počas komunistického režimu. Ďalej spoznajú evanjelické služby Božie, ako naplnenie 3. Božieho prikázania. Získajú prehľad o najväčších svetových náboženstvách a budú mať možnosť pochopiť ich dejinný vznik. Oboznámia sa tiež so základnými článkami viery a jednotlivými pojmami akými sú: Viera všeobecná kresťanská, Svätá Trojica, hriech, Božia milosť, odpustenie, posledný súd a večný život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú. Poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní správnej cesty v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchranu vo viere v Pána Ježiša Krista.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Prehľbiť si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi. Získať záujem o dejiny a porozumieť duchovným koreňom svojej cirkvi. Poznávať význam sviatočného dňa pre život človeka, ako zdroj naplnenia, pokoja a vnímania života v jeho celistvosti. Vedieť sa orientovať v svetových náboženstvách, poznať ich dejinný vývoj, obsah učenia a ich najvýznamnejšie osobnosti. Porozumieť tiež evanjelicko-kresťanskej viery, jej základným článkom a termínom. Porozumieť zvestovaným pravdám a podľa toho utvárať svoj život. Podnecovať aktivizáciu, dynamizáciu a integráciu rozumových, emocionálnych a vôľových vlastností a zorientovať ich v duchovných hodnotách. Nadobudnúť povedomie potreby angažovať sa za spoločné dobro v cirkvi a v spoločenstve, v ktorom žijú.

Všeobecný cieľ: Na základe biblických, teologických a dejinných poznatkov umožniť žiakov 9. ročníka spoznať dejiny Evanjelickej cirkvi na Slovensku v 20. storočí, jej služby Božie a jej základné učenie, spoznať tiež svetové náboženstvá.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie

- poznať dejiny svojej cirkvi v 20. storočí
- vedieť vysvetliť prikázanie: Pamätaj, že máš sviatočný deň svätit' a poznať služby Božie
- poznať svetové náboženstvá
- rozumieť základným článkom kresťanskej viery

b) výchovno-vzdelávacie

- uvedomovať si dôležitosť duchovných koreňov, pre formovanie názorov, postojov a konania v živote človeka
- uvedomovať význam oslavy Boha a odpočinku
- na základe poznatkov porozumieť členom iných svetových náboženstiev
- uvedomovať si dôležitosť viery pri formovaní postojom

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie komunikačné

- zapája sa do diskusie, vie vyjadriť svoj názor
- objavuje formy komunikácie medzi Bohom a človekom
- využíva rôzne druhy komunikačných prostriedkov a informačné technológie
- pozná korene svojej cirkvi a jej významné obdobia
- formuluje svoje myšlienky, rozvíja svoje komunikačné schopnosti
- učí sa viesť dialóg s inými náboženskými postojmi
- zapája sa do diskusie, obhajuje svoj názor, diskutuje o názoroch iných

Kompetencie k riešeniu problémov

- snaží sa o riešenie problémov a situácií na základe Božích prikázaní a poznania náboženských postojov iných
- pochopí a snaží sa riešiť problém s dôrazom na lásku k blížnemu a etický princíp
- plánuje riešenie problému a uvedomuje si dôsledky riešenia
- navrhuje riešenia z kresťanského pohľadu

Kompetencie sociálne a personálne

- má pozitívny vzťah k sebe a svojim blížnym a snaží sa spolupracovať s druhými ľuďmi
- oceňuje dôležitosť rodiny a času v nej stráveného
- spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- prispieva k diskusii v skupine a chápe potrebu spolupráce pri riešení danej úlohy
- ovláda a riadi svoje konanie, váži si seba aj druhých
- oceňuje skúsenosti druhých ľudí a zvažuje ich konanie

Kompetencie k učeniu sa

- oboznamuje sa s článkami viery
- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie obsahu a symbolom svetových náboženstiev
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu

Kompetencie existenciálne

- chápe zmysel života a pozitívne hodnotí svoj život
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov, priateľstva, rodiny, inoveriacich
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov
- objavuje hranice života – smrť a kresťanský pohľad na večný život
- objavuje zmysel spolupatričnosti
- preberá zodpovednosť za svoje konanie

Kompetencie občianske

- rešpektuje, chráni a oceňuje kultúrne a historické dedičstvo
- uvedomuje si základné náboženské hodnoty a uplatňuje princípy slobody vierovyznania
- prejavuje tolerantný postoj k iným náboženstvám
- odmieta nátlak a hrubé zaobchádzanie

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku			
Dejiny – 20. storočie	<p>Motivačné, expozičné, fixačné, aktivizujúce, problémové, kombinované, diagnostické a klasifikačné (rozhovor, rozprávanie, demonštrácia, opis, vysvetľovanie, beseda, diskusia, riadený dialóg, film, práca s video a audio nahrávkami, pozorovanie, projekty, problémové vyučovanie, samostatná práca s knihou, ústne a písomné opakovanie, ilustrácia, pojmová mapa, práca s textom, práca s pracovnými listami a s pracovným zošitom, práca s vykladacím materiálom, riešenie modelovej situácií, práca s biblickým textom a obrazom, didaktická hra, Brainstorming, práca v skupinách, skupinové a zážitkové vyučovanie hranie rolí, dramatizácia, spev, modlitba, kreslenie, súťaž,...</p>	<p>analyticko – syntetický induktívno–deduktívny genetický(vývinový) dogmatický porovnávací analogický</p> <p>Práca s učebnicou, Bibliou, populárno-náučnou literatúrou a encyklopédiami, čítanie doplnkových textov s porozumením, pracovné listy, videodokumenty, tvorba projektu</p>	<p><i>Organizačné formy:</i> vyučovacia hodina, projekty, filmová projekcia vychádzka, exkurzia, beseda, domáca práca</p> <p><i>Sociálne formy:</i> frontálne, diferencované, individuálne, skupinové vyučovanie,</p> <p>práca s IKT, písomné práce, samostatné štúdium, ukážky riešenia úloh, práca s učebnicou, pracovným zošitom, modlitba, kreatívne vyjadrenie myšlienok a názorov (dramatizácia, kreslenie, tvorba plagátu...) kvízy a tajničky, prezentácie k témam</p>
Služby Božie			
Religionistika – Náboženstvá sveta			
Dogmatika – 1. článok Kréda			

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica...)
Dejiny – 20. storočie	Žiť a veriť vo svete Náboženský výchova pre 9. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo (2013)	Tabuľa PC Notebook Projektor Interaktívna tabuľa Aplikácie	Biblia, Biblické obrazy Pracovné listy Pripravené prezentácie CD, DVD nosiče	Internet, školská knižnica
Služby Božie				
Religionistika – Náboženstvá sveta				
Dogmatika – 1. článok Kréda				

7. Hodnotenie a klasifikácia

Stupeň 1 (výborný) Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení

jednotlivých úloh, hodnotí javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný) Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý) Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové a kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný) Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný) Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie previerok a didaktických testov

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPPAP. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriaďuje vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi PK Človek a hodnoty.

PK Človek a hodnoty v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: **Človek a hodnoty**

Predmet: **Náboženská výchova - evanjelická**

Ročník: **deviaty**

Počet hodín v ročníku: **1 hodina týždenne (ŠVP), spolu 33 hodín**

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
1. Dejiny – 20. storočie	<ul style="list-style-type: none">- vymenovať osobnosti, ktoré stáli pri zrode ECAV na Slovensku (J. Janoška, M. Ivanka),- poznať životopisné údaje D. Bonhoefera,- zhodnotiť potrebu boja proti akejkoľvek totalite,- reprodukovat' základné postoje ECAV	život ECAV na Slovensku v období: pomery v Rakúsko-Uhorsku vznik ČSR fašizmus komunizmus normalizácia 1969-1989	6. hod	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikulturálna výchova Ochrana života a zdravia Finančná gramotnosť

	<p>ku komunistickému štátu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymenovať najdôležitejšie príčiny prenasledovania duchovných ECAV komunistickým štátom, - opísať stručné životopisy a osudy evanjelických farárov: P. Uhorskaia, J. Juráša, skupiny KVAP, D. Bancíkovej, - popísať situáciu ECAV v období normalizácie, 			
2. Služby Božie	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť význam 3. Božieho prikázania, - zdôvodniť potrebu odpočinku v živote človeka, - vyjadriť dôvody pre deň oddelený pre Boha, - identifikovať znaky a význam kresťanskej nedele, - poznať poriadok nedeľných služieb Božích, - orientovať sa v Evanjelickom spevníku, 	3. Božie prikázanie odpočinok v živote človeka sabat nedeľa služby Božie Evanjelický spevník	6. hod	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Čitateľská gramotnosť
3. Religionistika – Náboženstvá sveta	<ul style="list-style-type: none"> - definovať pojmy náboženstvo, religionistika, - orientovať sa v delení náboženstiev a v ich zaradení, - orientovať sa v polyteistických a monoteistických náboženstvách, - vedieť vysvetliť pojem „svetonázor“, - poznať základné znaky ateizmu, nihilizmu, ich dôrazy a ich význam v praxi, - poznať základné znaky New Age, postmodernizmu, ich dôrazy a ich význam v praxi, 	religionistika polyteistické náboženstvá monoteistické náboženstvá judaizmus kresťanstvo svetonázor ateizmus nihilizmus New Age postmodernizmus	12. hod	Multikulturálna výchova Mediána výchova Boj proti obezite Ochrana života a zdravia Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
4. Dogmatika – 1. článok Kréda	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukovat' znenie VVK, - vymenovať niekoľko nesprávnych predstáv o Bohu, - zopakovať učenie o Svätej Trojici, 	Všeobecná viera kresťanská Svätá Trojica hriech Božia milosť	7. hod	Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Mediána výchova

	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť biblické rozprávania o stvorení sveta a človeka, - vysvetliť neustále Božie stvoriteľské konanie v tomto svete, - vysvetliť vyhladané verše v Biblii, ktoré hovoria o hriechu človeka, Božej milosti a odpustení, odsúdení a zatratení, - opísať posledný súd na podklade biblických textov, - vysvetliť, že umieranie a smrť sú nevyhnutnou súčasťou ľudskej existencie, - oceniť Božie prisľúbenia, týkajúce sa večného života. 	<p>odpustenie posledný súd o umieraní a smrti večný život</p>		<p>Ochrana života a zdravia</p>
--	--	---	--	---------------------------------

Prierezové témy:

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

MDV- mediálna výchova

MUV- multikulturálna výchova

OZO - ochrana života a zdravia

ENV - Enviromentálna výchova

DOV - Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

RLK - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu

FIG – finančná gramotnosť

Boj proti obezite

Čitateľská gramotnosť